

Prevenција: "Zdrave navike za zdrave klince I."

Provoditelj: Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce

Godina provedbe: 2024

Kratki opis programa

Projekt izravno omogućava dostupnost inovativnih metoda prevencije nasilja koje se vode paradigmom educiranja i osposobljavanja roditelja i odgajatelja kao i usvajanje i vježbanje životnih i socijalnih vještina koje doprinose smanjenju nasilja roditelja nad djecom, nasilja među djecom, kao i smanjenju stvaranja ovisnih ponašanja koje dovodi do neprihvatljivih oblika ponašanja i agresije. Jedan od noviteta u projektu je fokusirati roditelje na kreiranje zdravih navika kod roditelja i djece, ali i rekonstrukciju loših navika kod samih roditelja i odgajatelja u zdrave navike koje su baza za prevenciju svih oblika nasilja i ovisnosti. U kreiranje zdravih navika je uključen multidisciplinarni tim (dva psihologa, socijalni radnik i kineziolog) koji zajedničkim snagama pomažu roditeljima da shvate proces nastanka navika u ljudskom životu, proces mijenjanja navika i proces utvrđivanja nove navike i novih navika za zdrav život.

Sažetak programa

Ponuditi roditeljima, djeci i predškolskim ustanovama inovativan projekt za prevenciju ovisnosti i nasilja i rizičnih oblika ponašanja djece i odraslih u obitelji i učenice kroz pozitivno iskustvo obiteljskih odnosa, od najranije dobi – koji su to prihvatljivi oblici ponašanja, socijalne vještine i zdrave navike koje nas štite od različitih ovisnosti kroz život. Biti podrška roditeljima u usvajanju zdravih navika tj. radom na sebi i stvaranjem poticajne obiteljske klime, da postanu uzor svojoj djeci kako bi se smanjilo eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti.

1. Županije provedbe

Krapinsko-zagorska, Zagrebačka

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 04.11.2023.

Datum završetka: 03.11.2024.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Dječji vrtić JUREK, Gornja Stubica – Krapinsko-zagorska županija i Dječji vrtić RODA (iz Ivanič Grada) – partnerska organizacija i Dječji vrtić IVANIČ GRAD – suradnička organizacija – Zagrebačka županija

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Krapinsko-zagorska i Zagrebačka županija

Godina u kojoj se program provodio: 2024.

Broj obuhvaćenih korisnika:

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici i imbenici: RIZICI I IMBENICI U OBITELJI

- neadekvatan odnos roditelj-dijete
- nepoštivanje vlastitih roditelja
- manjak bliskosti između u roditelja i djeteta/djece
- nerealna očekivanja od strane roditelja
- komunikacija s djetetom koja uključuje okrivljavanje, predbacivanje te nepriznavanje uspjeha
- neadekvatni stavovi roditelja prema zlouporabi psihoaktivnih tvari

RIZICI I IMBENICI U VRTI

- poteškoće u socijalizaciji i teškoće u razvoju
- neadekvatna vrtićka klima
- negativan stav roditelja prema vrtiću; slaba povezanost sa vrtićem; niska odanost
- nesti izostanci iz vrtića
- nesuradnja vrtića i obitelji
- nekompetentnost i stavovi odgajatelja i stručnih suradnika
- nekvalitetno vrtićko okruženje

- ponašanje djece u vrtiću

Zaštitni imbenici: ZAŠTITNI IMBENICI U OBITELJI

- blizak odnos s roditeljima
- roditeljska podrška
- vrste i pozitivne obiteljske veze
- nadzor roditelja nad aktivnostima njihove djece i njihovih vršnjaka
- uključenosť roditelja u život njihove djece
- pozitivna interakcija između u roditelja i djece

ZAŠTITNI IMBENICI U VRTI

- kvaliteta vrtića – jasna pravila i standardi
- prilike za uključivanje u pro socijalno ponašanje i nagrađivanje prosocijalnog ponašanja
- uključivanje odraslih koji brinu i pružaju podršku
- visoka očekivanja od djece
- međusobna povezanost djece i privrženost odgajateljima i stručnim suradnicima; odanost
- aktivno uključivanje svih djelatnika, dijelova roditelja i djece u funkcioniranje vrtića, kao i razvijanje osobnih odgovornosti te socijalne i emocionalne kompetentnosti
- suradnja i povezanost u vrtiću i izvan njega te uspješno uključivanje roditelja, obitelji i šire zajednice u rad vrtića i pripremu djece za školu
- suradnja vrtića i obitelji
- kompetentnost i stavovi odgajatelja i stručnih suradnika
- ponašanje djece u vrtiću

Osigurane su kreativne i zabavne aktivnosti slobodnog vremena za djecu i roditelje te im je omogućeno da otkrivaju svoje potencijale, educirani roditelji i stručnjaci u vrtiću

Povećani su kapaciteti djetetova aktivnog učenja kroz igru, druženje, sport, rekreaciju, kreativnost i umjetnost i jačanje pozitivnu sliku o sebi

Povećani su kapaciteti roditelja za bolju komunikaciju s djecom, smanjene su loše socijalne vještine i modelirane poželjne komunikacijske vještine tokom radionica, a roditelji ih procjenjuju boljima u obiteljskim odnosima i interakciji s djetetom

Kod najmanje od 5 % uključenih roditelja povećane su roditeljske kompetencije, komunikacijske vještine, kvaliteta druženja i roditeljskog zadovoljstva odnosom s djetetom

Povećana je interakcija djece i odraslih – roditelja i djece te odgajatelja, stručnih suradnika i djece. Stvorene su predispozicije za usvajanje kvalitetnih oblika grupnog druženja i zabave roditelja i djece i za uspješan nastavak bavljenja sportsko-rekreativnim i kreativno-umjetničkim aktivnostima i kreiranjem zdravih navika za školsku dob ali i za zdrav život.

Potican je prijenos s djeteta na dijete i s obitelji na obitelj za kvalitetnim oblicima druženja i zabave kao vid prevencije ovisnosti i nasilja i neprihvatljivih oblika ponašanja.

Stvorene su pozitivne percepcije prema zdravim navikama koje čine dobrobit tijelu, psihi i duhu djeteta, roditelja i djeteta u obitelji i zajednice te iskustveno na radionicama poticano zauzimanje kritičkog stava prema lošim navikama i neprihvatljivim oblicima ponašanja.

10. Procjena potreba

Način provedbe: analiza i provedbe: Istraživanja i dokumenti na temelju kojih smo utvrdili postojanje problema i došli do procjene potreba:

Rezultati longitudinalnog istraživanja u okviru Perry predškolskog programa (Michigan, SAD) kojim su se procjenjivale preventivne intervencije predškolskog programa i pratila ponašanja i postignuća djece u razdoblju od 23 godine.

Perry predškolski program (Schweinhart, L., Barnes, H., Weikart, D., 1993) ističe važnost djetetova aktivnog učenja, poticanje sposobnosti rješavanja problema i donošenja odluka, razvoj sposobnosti planiranja, značaj visokog stupnja interakcije između djece te interakcije djece i odraslih. Program je posebnu pozornost posvetio tjednim posjetima odgojitelja roditeljskom domu djece te motivaciji roditelja da dragovoljno sudjeluju u realizaciji programa prevencije.

Rezultati istraživanja bili su izuzetno pozitivni, o čemu izvještaje Schweinhart i suradnici. Schweinhart, Barnes, & Weikart (1993.) ustanovili su da su sudionici predškolskog preventivnog programa zdravije i pozitivnije odrastali nego njihovi vršnjaci. Petnaestogodišnji ispitanici koji su pohađali predškolski preventivni program (eksperimentalna skupina) u odnosu na kontrolnu skupinu pokazuju sljedeće razlike: polovicu manje djela osobnog nasilja, petinu manje djela uništavanja imovine, polovicu manje djela vrjevanja drugih, polovinu manje djela zloporabe droga, više uključenosti u sportske i izvanškolske aktivnosti. (Schweinhart, L., Barnes, H., Weikart, D. (1993): Significant Benefits: The High/Scope Perry Preschool Study Through Age 27, Ypsilanti, MI, High/Scope Press)

Sljedeća istraživanja (Schweinhart, L., Weikart, D., 1997) pokazala su dobre rezultate kod istih ispitanika u dobi od 23 godine. Ispitanici koji su pohađali Perry program pokazuju bolje socijalne vještine u odnosu na kontrolnu skupinu u kojoj postoji trend negativnog socijalnog ponašanja. Razlike su se pokazale i u području zloporabe droga, sklonosti nasilju, nastavka školovanja, zaposlenja i otkaza na poslu, bračnog statusa, imovinskog stanja. Tako npr. nijedan ispitanik koji je pohađao Perry program nije učinio krivi čin, a 38% ispitanike iz kontrolne skupine učinio je zbog počinjene krivice. Emocionalne probleme iskazuje 6% ispitanike iz eksperimentalne skupine i 47% ispitanika iz kontrolne skupine. Nijedan ispitanik iz eksperimentalne skupine ne konzumira alkohola, dok 26% ispitanika iz kontrolne skupine svakodnevno konzumira alkohol. Odrasli koji su pohađali Perry program u dobi od 27 godina u manjem postotku su počinili neko kriminalno djelo, imaju viša primanja i skloniji su životu u braku.

Naš projekt „Zdrave navike za zdrave klince“ vodio se konceptom rada Perry program koji se provodi u sjevernoj Americi i programa predškolskih ustanova i u ostalim državama Europske unije, na način da našim dječjim vrtićima u Republici Hrvatskoj pružimo podršku u onim aktivnostima vezanim za prevenciju ovisnosti, nasilja i drugih rizičnih oblika ponašanja koje im nedostaju ili imaju dodatnu potrebu da se izgradi što kvalitetniji odnos roditelja, obitelji djece i djelatnika vrtića, kao i djeteta u zajednici.

Očekivani rezultati: Konkretno promjene nastale (u zajednici, u kvaliteti života korisnika i sl.) kao rezultat naših aktivnosti su:

1) Uspješno proveden i integriran program „Zdrave navike za zdrave klince“ u jednom Dječjem vrtiću, konceptualni model programa prevencije ovisnosti i nasilja za djecu predškolske dobi i njihove roditelje i obitelji, koji se odnosi na sustavni pristup svih imbenika odgovornih za odgojno-obrazovno djelovanje: obitelj, predškolska ustanova, uža i šira društveno okruženje, javna politika, mediji itd.

2) Proveden je grupni rad sa 20 djece predškolske dobi i njihovih roditelja, te najmanje 12 odgajatelja i stručnih suradnika iz vrtića u svakoj godini provedbe programa, na lokalnoj razini.

3) Povećan je kapacitet djetetova aktivnog učenja kroz igru, druženje, sport, rekreaciju, kreativnu i umjetničku educiranje roditelja i osoba koje radi u vrtiću.

- 4) najmanje 5% roditelja i djece je naučilo kvalitetnije poticati sposobnosti rješavanja problema i donošenja odluka
- 5) povećana interakcija djece i odraslih – roditelja i djece i odgajatelj, stručnih suradnika i djece
- 6) povećana svijest i znanje o procesu nastanka navika kako „zdravih“ tako i „loših“ i loše socijalne vještine
- 7) povećane svijest i znanje o roditeljskim kompetencijama kod najmanje 5% roditelja
- 8) povećane komunikacijske sposobnosti kod najmanje 5% uključeni roditelja
- 9) povećana kvaliteta druženja i roditeljskog zadovoljstva odnosom s djetetom kod najmanje 5% roditelja
- 10) najmanje 5% roditelja je naučilo kvalitetnije komunicirati i uvidjeti i koristi usvojene komunikacijske vještine tokom radionica, u svakodnevnom životu, u obiteljskim odnosima i u odgoju djeteta
- 11) najmanje 5% roditelja se osjeća kompetentnijima kao roditelji i osposobljenijima za odgoj djeteta
- 12) osigurana je i pružena jedna kreativna i zabavna aktivnost slobodnog vremena za djecu i roditelje te im je omogućeno da otkriju svoje potencijale, talente i jačaju pozitivnu sliku o sebi, te istovremeno da pokušaju otkrivati privlačnost aktivnosti organiziranog slobodnog vremena
- 13) Doprinijeti poboljšanju zaštiti prava i dobrobiti djece u riziku koja predstavljaju dodatno osjetljivu skupinu
- 14) Stvorene su predispozicije za usvajanje kvalitetnih oblika grupnog druženja i zabave roditelja i djece i stvorene su predispozicije za uspješan nastavak bavljenja sportsko-rekreativnim i kreativno-umjetničkim aktivnostima i kreiranjem zdravih navika za školsku dob ali i za životav život
- 15) Potaknut je prijenos s djeteta na dijete i s obitelji na obitelj za kvalitetnim oblicima druženja i zabave kao vid prevencije ovisnosti i drugih neprihvatljivih oblika ponašanja
- 16) Stvorena je pozitivna percepcije prema svim zdravim navikama koje mogu dobiti tijelu, psihi i duhu djeteta, roditelja i životne obitelji i zajednice te zauzimanje kritičkog stava prema lošim navikama i neprihvatljivima oblicima ponašanja

Ciljevi u radu sa stručnjacima i ustanovama (iz vrtića): 20 stručnjaka/odgajatelja iz vrtića je sudjelovalo u edukaciji i provedbi projekta sa roditeljima i djecom i u prvoj godini su davali sugestije za unapređenje programa „Zdrave navike za zdrave klince“ u kurikulum predškolskih organizacija i izradu što kvalitetnijih radionica za priručnik i program koji će se verificirati od strane Ministarstva obrazovanja i Agencije za odgoj i obrazovanje, te predlagati napredak i na održivosti samog programa

- 1) Razvijena su znanja i vještine 20 odgajatelja i/ili stručnih suradnika vrtića, tijekom perioda od godinu dana, za provođenje preventivnog programa
- 2) Unaprijeđena i izvršena znanja i vještine odgajatelja i/ili stručnih suradnika vrtića razvijanih na našoj edukaciji i integrirana u njihov redovan rad u vrtiću
- 3) Poboľšane komunikacijske vještine kod odgajatelja i/ili stručnih suradnika vrtića

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 8-10

12. Ciljevi programa

Opis: OPIS I CILJ PROJEKTA je doprinijeti prevenciji ovisnosti tj. smanjenju rizičnih oblika ponašanja (ovisnosti o alkoholu, drogama, kockanju i novim tehnologijama) kao i smanjenju neprihvatljivih oblika ponašanja roditelja unutar obitelji, stručnjaka u sklopu vrtića i same djece međusobno, od najranije dobi educiraju i osposobljavaju i roditelje kroz niz aktivnosti za roditelje i djecu predškolske dobi kroz rekreativne, kreativne i druge radionice kao i educiranje i osposobljavanje odgajatelja i stručnih suradnika iz predškolskih ustanova, obitelji i životne zajednice. Dakle, opisi cilja projekta je doprinijeti univerzalnoj prevenciji ovisnosti unutar konkretne zajednice u kojoj se projekt provodi kroz jačanje zaštitnih mehanizama. Alati kojima se doprinosi prevenciji ovisnosti i rizičnih oblika ponašanja jesu: razvoj zdrave obitelji i zajednice u kojoj djeca žive educiranje o zdravim navikama i koje navike mogu postati zaštitni faktor educiranje o nezdravim navikama kod roditelja koje kod djece u toj najranijoj i najosjetljivijoj dobi mogu stvoriti preduvjete za rizične oblike ponašanja u pubertetu i adolescenciji kao i nasilničkog ponašanja djece tj. transfer ovisničkog i nasilničkog ponašanja na djecu educiranje djece, roditelja, edukatora/stručnjaka i zajednice o procesu nastajanja navika i kako pojedinac može biti kreator koji kontrolira i stvara kako „zdrave“ tako i „loše“ navike u svom životu i koja je uloga roditelja i odgajatelja u kreiranju zdravih navika kod predškolske djece i utjecaja odgajatelja na

roditelje i itave obitelji osposobljavanje roditelja za bolju komunikaciju s djecom, prepoznavanje djetetovih potreba i prepoznavanje djetetovih granica, kao i u enje tj. osluškivanje koje su to naše osobne granice kao roditelja i kako ih kvalitetno postaviti korištenjem skrbnih navika

osposobljavanje djece predškolske dobi u životnim vještinama i kreiranju zdravih navika kroz sportsko-rekreativne i kreativno-umjetni ki program u radu s djecom i roditeljima zajedno, kroz zajedni ki pristup kineziologa i socijalnog pedagoga

osposobljavanje roditelja u komunikacijskim i roditeljskim vještinama i stvaranje prilike da kroz zajedni ko vježbanje s djecom u grupi provedu kvalitetno vrijeme s djetetom/djecom, bolje upoznaju svoje dijete i nau e kako ponuditi i razvijati kod djeteta što kvalitetnije tj. zdrave navike koje e biti zaštitni faktor unutar obitelji za prevenciju ovisnosti i nasilja osposobljavanje odgajatelja i stru nih suradnika predškolskih ustanova za provedbu i integraciju preventivnog programa „Zdrave navike za zdrave klince“ u svojoj ustanovi ali i u itavoj zajednici.

Poticati prijenos suvremenih znanja i vještina na odgajatelje i stru ne suradnike zaposlene u Dje jem vrti u i poticati ugra ivanje u vrti ke programe inovativnih modela i tehnika prevencije ovisnosti i neprihvatljivih oblika ponašanja kako djece tako i samih roditelja.

Specifi ni: POSEBNI CILJEVI projekta

poticati razvoj potencijala te zdrav razvoj djece predškolske dobi korištenjem multidisciplinarnog i integrativnog pristupa koji sagledava pojedinca kao cjelinu u interakciji s okolinom u kojoj živi.

omogu iti stjecanje pozitivnih iskustava u kreiranju zdravih navika i vježbanju životnih vještina kako za roditelje tako i za djecu i odgajatelje (kretanje i boravak u prirodi, vježbanje, kvalitetna komunikacija, skrbne navike, postavljanje zdravih granica i poštivanje tu ih, zdrava prehrana, umjerenost i razumno korištenje medija i novih tehnologija, druženje i stvaranje socijalnog kruga i dr.), vježbanje sposobnosti i stjecanje znanja roditelja i djece koja e postati zaštitni faktor u prevenciji ovisnosti (sportsko-rekreativne i kreativno-umjetni ke i dr. radionice) i razvijanje vještina (komunikacijskih, životnih, roditeljskih i dr.) kod roditelja i odgajatelja kao sredine koja najviše utje e na zdrav razvoj li nosti djeteta predškolske, ali i kasnije u školskoj dobi (jer su roditelji uvježbali iste u najbitnijem trenutku).

13. Ciljana skupina

Op a populacija, Predškolska dob, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: KORISNICI

- djeca predškolske dobi (planirano minimalno 20 djece)
- roditelji djece predškolske dobi (planirano minimalno 20 roditelja)
- odgajatelji i stru ni suradnici predškolskih ustanova (planirano najmanje 20 odgajatelja i stru nih suradnika iz vrti a)
- predškolske ustanove (planirana provedba u dva do tri Dje ja vrti a u 2024. godini - Dje ji vrti JUREK, Gornja Stubica i Dje ji vrti RODA (iz Ivani Grada) – partnerska organizacija i Dje ji vrti IVANI GRAD – suradni ka organizacija

Broj korisnika na godišnjoj bazi: najmanje 60

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Predavanje, Radionica, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i u inka

18. Metoda evaluacije

U proces evaluacije uklju eni su korisnici i svi oni koji su na neki na in uklju eni u program ili na koje program utje e.

Planirano je provođenje kontinuiranog internog monitoring i eksterne evaluacije rada.

Planiramo se služiti kvalitativnim i kvantitativnim pokazateljima u obliku upitnika. Kako bismo utvrdili rezultate projekta, nastojat ćemo mjeriti razinu usvojenosti i primjene komunikacijskih i roditeljskih vještina, procesa stvaranja zdravih navika i primjena sportsko-rekreativnih i kreativno-umjetničkih aktivnosti u igri s djecom kao priliku za kvalitetno druženje i primjenu roditeljskih vještina i komunikaciju roditelja s djetetom te socijalnu uključenost prije i poslije provedbe projekta te doživljaj u projekt uključene djece.

19. Evaluatori

Unutarnji i vanjski

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Bit će dostupni na kraju provedbe projekta tj. studeni 2024. godine

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

26.544,56 Eura

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 200.000,00

Drugi izvori (HRK):